Dosarul nr. 1a-621/26 Judecătoria Căușeni, sediul *****
1-25137672-02-1a-29052026 Judecător: Vitalie Fachira

D E C I Z I E
În numele Legii

18 noiembrie 2026 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru

Având în componența sa :
Președintele completului de judecată,
Judecătorul: Igor CHIROȘCA
Judecătorii: Andrei MOCANU și Adrian CLEVADA
Grefierul: Crina Ciobanu
Cu participarea
Procurorului: Călugăreanu Vitalie
Avocatului Muntean Ivan
În lipsa:
Inculpatului: Makaryan Taron

a judecat, în ședință publică, apelurile declarate de procurorul în Procuratura *****, Iordan Cristian și avocatul Muntean Ivan în interesele inculpatului Makaryan Taron, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Căușeni, sediul ***** din 11 mai 2026, în cauza penală privind condamnarea lui:

> **Makaryan Taron**, născut la *****, nr. pașaportului *****, necăsătorit, cetățean al Republicii Armenia, anterior nu a fost judecat pe teritoriul Republicii Moldova,

Învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal
Termenul de examinare a cauzei în prima instanță: 25.09.2025 - 11.05.2026; în instanța de apel: 29.05.2026 – 18.11.2026.
Procedura de citare legal executată.
Asupra apelurilor, în baza materialelor din dosar și a argumentelor prezentate în ședința de judecată, Colegiul penal -

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni, sediul ***** din 11 mai 2026, a fost recunoscut vinovat Makaryan Taron, născut la *****, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal şi i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis**.** Prezenta sentință s-a pus în executare de la data rămânerii definitive, iar termenul de executare a pedepsei aplicate lui Taron Makaryan se va calcula începând cu momentul reținerii acestuia. S-a respins ca neîntemeiat demersul procurorului de expulzare a condamnatului Taron Makaryan. S-a încasat de la Taron Makaryan în beneficiul statului suma de 1130 (una mie una sută treizeci) lei cu titlu de cheltuieli judiciare. Corpurile delicte: permisul de conducere al *****i cu seria și numărul *****, se va păstra în continuare la dosar.

2. *Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că*, Taron Makaryan, în perioada nestabilită de către organul de urmărire penală, dar până la data de 25.07.2025, dându-şi seama

de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor şi dorind în mod conştient survenirea acestora, acţionând cu intenţie directă, având scopul deținerii documentelor oficiale false, cunoscând cu certitudine condițiile legale de obținere a unui permis de conducere şi contrar acestor prevederi, în circumstanțe necunoscute organului de urmărire penală, de comun acord cu persoane nestabilite de organul de urmărire penală, a dobândit de la acestea permisul de conducere al *****i cu seria și numărul *****, cu termenul de valabilitate 25.04.2019 – 25.04.2049, precum de către autoritățile competente a *****i, pe numele său, pentru categoriile: „A”, „B”, „C”, document oficial, care îi acordă dreptul de a conduce mijloace de transport pe teritoriul Republicii Moldova și a altor state, cu indici de falsificare.

Ulterior, Taron Makaryan, continuându-și acțiunile sale infracționale, deținând actul în litigiu, document oficial despre care ştiind cu certitudine faptul, că este un document oficial fals, a deținut permisul de conducere al *****i cu seria și numărul *****, cu termenul de valabilitate 25.04.2019 – 25.04.2049, precum de către autoritățile competente a *****i, pe numele său, pentru categoriile: „A”, „B”, „C”, până la data de 25.07.2025, ora 10:10 min., când s-a prezentat în calitate de pieton, în punctul de trecere a frontierei de stat „*****”, pe direcția ieșire în Republica Moldova.

În cadrul controlului minuțios efectuat în linia a doua în privința lui Taron Makaryan, de către polițiștii de frontieră a Republicii Moldova, a fost depistat și ridicat permisul de conducere indicat supra, care potrivit raportului de constatare tehnico-ştiinţifică nr. 418 din 08.08.2025, s-a concluzionat că, permisul de conducere al *****i cu seria și numărul *****, eliberat 25.04.2019, pe numele Makaryan Taron a.n. *****, este confecționat din *****, nu corespunde metodei de confecționare a permisului de conducere autentic al *****i.

3. Astfel, organul de urmărire penală a calificat acțiunile inculpatului Taron Makaryan în conformitate cu prevederile art. 361 alin. (2) lit. b) Cod Penal, *adică confecționarea, deținerea documentelor oficiale, care acordă drepturi, săvârşit de două sau mai multe persoane.*

4. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, procurorul în Procuratura *****, Iordan Cristian, cu respectarea termenului legal a declarat apel, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței Judecătoriei Căușeni, sediul ***** din 11.05.2026.

În motivare apelului acuzarea a invocat că instanța de fond a stabilit greșit legea penală aplicabilă. Infracțiunea de deținere a documentului oficial fals are caracter continuu și s-a consumat la 25 iulie 2025, când permisul fals a fost depistat și ridicat. Prin urmare, trebuia aplicată legea penală în vigoare la această dată, nu redacția anterioară a art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Procurorul arată că aplicarea legii în vigoare la momentul consumării infracțiunii determină încadrarea faptei în categoria infracțiunilor grave și impune alte limite ale pedepsei. Din acest motiv, pedeapsa de 2 ani închisoare nu ar corespunde limitelor prevăzute de lege.

Se mai invocă faptul că instanța nu a motivat corespunzător respingerea expulzării inculpatului, deși Taron Makaryan este cetățean străin și sunt aplicabile prevederile art. 105 Cod penal.

Procurorul solicită aplicarea unei pedepse de 4 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, și expulzarea inculpatului după executarea pedepsei.

5. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, avocatul Muntean Ivan în interesele inculpatului Makaryan Taron, cu respectarea termenului legal a declarat apel, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței Judecătoriei Căușeni, sediul ***** din 11.05.2026, în partea atât a calificării juridică a faptei, cât și pedeapsa aplicată.

În motivarea apelului a invocat că nu a fost demonstrat calificativul „săvârșit de două sau mai multe persoane”. Acuzarea nu a prezentat probe că inculpatul ar fi acționat împreună sau în urma unei înțelegeri prealabile cu alte persoane. Nu au fost identificate persoanele presupus participante și nu au fost prezentate acte care să confirme legătura acestora cu inculpatul.

Apărarea afirmă că Taron Makaryan doar a deținut permisul fals și că nu există probe că ar fi participat la confecționarea acestuia. Din acest motiv, acțiunile sale ar trebui recalificate de la art. 361 alin. (2) lit. b) la art. 361 alin. (1) Cod penal.

Se invocă faptul că permisul a fost obținut în aprilie 2019. Potrivit apărării, acțiunea de confecționare s-a consumat în acel moment, iar termenul de prescripție pentru această faptă ar fi expirat în aprilie 2021.

În partea pedepsei, apărarea consideră că închisoarea este excesivă și că instanța nu a valorificat suficient circumstanțele favorabile inculpatului. Acesta și-a recunoscut vinovăția, s-a căit sincer, nu are antecedente penale, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru și avea 18 ani la momentul obținerii permisului.

Se contestă și concluzia instanței că numai închisoarea ar putea fi executată efectiv deoarece inculpatul locuiește în Armenia. Apărarea susține că există mijloace legale pentru executarea unei pedepse neprivative de libertate.

De asemenea, se arată că absența inculpatului de la judecarea cauzei nu ar constitui o eschivare intenționată, deoarece acesta locuia în regiunea Mariupol, afectată de război, iar posibilitatea contactării și prezentării sale era limitată.

Apărarea solicită recalificarea faptei potrivit art. 361 alin. (1) Cod penal și aplicarea amenzii în cuantumul minim prevăzut de lege.

6. În cadrul ședinței instanței de apel, procurorul Călugăreanu Vitalie, a pledat pentru admiterea apelului declarat de acuzare și respingerea cererii de apel înaintate de către avocat în interesele inculpatului Makaryan Taron iar avocatul Palancica Victor, a solicitat admiterea apelului declarat de apărare și respingerea apelului declarat de acuzare. Inculpatul Makaryan Taron, nu s-a prezentat, fiind anunțat în căutare potrivit dosarului de căutare nr.*****

7. ***Audiind participanții la proces, cercetând probele administrate de instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate a primei instanțe în raport cu motivele apelului declarat, călăuzindu-se de intima convingere, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge apelul avocatului Muntean Ivan în interesele inculpatului Makaryan Taron și a admite apelul procurorul în Procuratura *****, Iordan Cristian, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Căușeni, sediul ***** din 11 mai 2026, din următoarele motive:***

8. Conform art.400 alin.(1) Codul de procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non privativă de libertate.

9. Potrivit art.414 alin.(1)-(2) Codul de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

10. Prin urmare, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată declanșat, produce un efect devolutiv complet, în

sensul că, provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor care l-au declarat.

11. Conform art.415 alin. (1)-(2) Codul de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă: a) apelul a fost depus peste termen, cu excepția cazurilor prevăzute în art.402; b) apelul este inadmisibil; c) apelul este nefondat; 2) admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță; 3) admite apelul, casează sentința primei instanțe și dispune rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost anulată. Rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost anulată se dispune numai atunci cînd nu a fost citat inculpatul, nu i s-a asigurat dreptul la interpret, nu a fost asistat de un avocat sau au fost încălcate prevederile art. 33-35. Sentința poate fi casată numai cu privire la unele fapte sau persoane ori numai în ce privește latura penală sau latura civilă, dacă aceasta nu împiedică soluționarea justă a cauzei.

12. Conform prevederilor art.6 alin.(1) al Convenției Europene a Drepturilor Omului, orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

13. În ceea ce privește apelul procurorului, Colegiul penal constată că apelul este întemeiat în partea referitoare la legea penală aplicabilă pe criteriu de timp și la individualizarea pedepsei.

14. Astfel, prima instanță a reținut că deținerea permisului de conducere fals a avut caracter continuu și a încetat la 25 iulie 2025, când documentul a fost depistat și ridicat în punctul de trecere a frontierei de stat „Tudora–Starokazacie”. Cu toate acestea, la stabilirea pedepsei, instanța a aplicat redacția art. 361 alin. (2) lit. b) din Codul penal în vigoare în anul 2019, considerând-o mai favorabilă inculpatului. Această concluzie este incompatibilă cu momentul consumării infracțiunii, stabilit chiar prin sentința atacată. Potrivit art. 8 și art. 29 alin. (2) din Codul penal, în cazul deținerii continue, legea aplicabilă este cea în vigoare la data încetării activității infracționale. Aplicarea acestei legi se întemeiază pe faptul că deținerea documentului fals a continuat după intrarea ei în vigoare, până la ridicarea permisului.

15. Colegiul reține, totodată, data de 25 aprilie 2019 înscrisă pe permisul fals figurează ca dată aparentă a eliberării documentului. Momentul dobândirii efective a permisului a rămas nestabilit. Prin urmare, susținerea procurorului că inculpatul a deținut documentul din anul 2019 până la 25 iulie 2025 nu poate fi valorificată la stabilirea pedepsei. Pentru determinarea legii aplicabile este suficient că lucrările dosarului confirmă deținerea permisului până la ridicarea acestuia, la 25 iulie 2025.

16. La individualizarea pedepsei, în conformitate cu art. 61 și 75 din Codul penal, Colegiul ține seama de gravitatea faptei și de împrejurările concrete ale săvârșirii ei. Inculpatul a deținut cu bună știință un permis fals, întocmit pe numele său, susceptibil să creeze aparența că are dreptul de a conduce vehicule din mai multe categorii. Documentul a fost depistat asupra sa în cadrul unui control de frontieră. Raportată la natura documentului, la caracterul intenționat al conduitei și la gravitatea infracțiunii potrivit legii aplicabile la data consumării, pedeapsa de 2 ani de închisoare stabilită de prima instanță este prea blândă și mai cu seamă în lipsa limitelor pedepsei penale stabile la data consumării infracțiunii 25.07.2025.

17. Cererea procurorului de a stabili pedeapsa la 4 ani de închisoare se apreciază în raport cu toate circumstanțele cauzei. Prima instanță a reținut recunoașterea vinovăției și lipsa circumstanțelor agravante, iar din actele cauzei rezultă că inculpatul nu a fost anterior condamnat

pe teritoriul Republicii Moldova. De asemenea, probele confirmă deținerea permisului fals, fără să stabilească folosirea acestuia pentru a conduce un vehicul sau pentru a obține un drept de la o autoritate. În aceste condiții, Colegiul apreciază că pedeapsa de **3 ani de închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis**, reflectă gravitatea concretă a faptei și este suficientă pentru realizarea scopului pedepsei penale.

18. În privința expulzării, Colegiul reține că art. 105 din Codul penal conferă instanței posibilitatea de a interzice unui cetățean străin condamnat să rămână pe teritoriul Republicii Moldova. Necesitatea acestei măsuri se apreciază distinct, în funcție de circumstanțele cauzei și de situația persoanei condamnate. În speță, procurorul nu a indicat împrejurări concrete din care să rezulte că, după executarea pedepsei, prezența lui Taron Makaryan pe teritoriul Republicii Moldova ar prezenta un risc pentru ordinea publică sau pentru securitatea statului. Cetățenia străină și gravitatea infracțiunii, analizate împreună cu lipsa condamnărilor anterioare în Republica Moldova și cu împrejurările în care a fost depistat documentul, nu justifică aplicarea acestei măsuri. Prin urmare, soluția primei instanțe de respingere a demersului de expulzare urmează a fi menținută.

19. Pentru aceste considerente, Colegiul penal conchide că apelul procurorului este întemeiat în partea în care critică aplicarea legii penale în timp și blândețea pedepsei de 2 ani de închisoare. În raport cu gravitatea concretă a faptei, cu recunoașterea vinovăției și cu lipsa circumstanțelor agravante, Colegiul apreciază că pedeapsa de 3 ani de închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, este proporțională și suficientă pentru atingerea scopului pedepsei penale.

20. Colegiul penal constată că apelul declarat de avocatul Ivan Muntean în interesele inculpatului Taron Makaryan este neîntemeiat. În susținerea cererii de recalificare a faptei potrivit art. 361 alin. (1) din Codul penal, apărarea invocă faptul că permisul a fost găsit numai asupra inculpatului și că persoana care ar fi participat la confecționarea lui nu a fost identificată. Împrejurarea că inculpatul avea singur documentul asupra sa la momentul controlului privește modul în care acesta îl deținea la acea dată. Participarea unei alte persoane se apreciază însă prin raportare la împrejurările în care documentul a fost întocmit și obținut.

21. În acest sens, Colegiul are în vedere declarația polițistului de frontieră, care a relatat că inculpatul a spus, în timpul controlului, că o altă persoană l-a ajutat să perfecteze mai repede permisul. Această declarație se apreciază împreună cu recunoașterea faptei de către inculpat în cursul urmăririi penale, cu raportul de constatare tehnico-științifică și cu răspunsul autorităților *****ne. Din aceste probe rezultă că permisul găsit asupra inculpatului a fost întocmit pe numele său, folosind seria și numărul unui permis eliberat altei persoane. Ansamblul acestor împrejurări susține concluzia primei instanțe că documentul a fost confecționat cu participarea unei alte persoane, în vederea dobândirii și deținerii lui de către inculpat. Faptul că identitatea acelei persoane a rămas nestabilită nu înlătură împrejurările concrete care dovedesc contribuția sa la faptă. Prin urmare, cererea de recalificare este neîntemeiată.

22. În ceea ce privește solicitarea de aplicare a amenzii, Colegiul a luat în considerare recunoașterea vinovăției, prezentarea benevolă a inculpatului în cursul urmăririi penale și lipsa condamnărilor anterioare pe teritoriul Republicii Moldova. La stabilirea pedepsei, Colegiul nu atribuie o semnificație agravantă neprezentării inculpatului la judecată, având în vedere dificultățile de contactare invocate de apărare. Circumstanțele favorabile inculpatului au fost valorificate la stabilirea duratei pedepsei. Totuși, deținerea cu bună știință a unui permis fals, întocmit pe numele său și susceptibil să creeze aparența dreptului de a conduce vehicule din mai multe categorii, justifică, în împrejurările cauzei, aplicarea unei pedepse privative de libertate.

23. Pentru aceste considerente, Colegiul penal conchide că apelul avocatului Ivan Muntean urmează a fi respins ca neîntemeiat, iar apelul procurorului urmează a fi admis parțial, cu casarea sentinței în partea individualizării pedepsei și stabilirea în privința lui Taron Makaryan a pedepsei de 3 ani de închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis. Solicitarea procurorului privind expulzarea după executarea pedepsei urmează a fi respinsă, iar în rest sentința se menține.

24. În conformitate cu art.415, 417-418 Codul de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, –

D E C I D E :

Respinge ca nefondat apelul declarat de avocatul Muntean Ivan în interesele inculpatului Makaryan Taron, împotriva sentinței Judecătoriei Căușeni, sediul *****, din 11 mai 2026.

Admite parțial apelul declarat de procurorul din cadrul Procuraturii Căușeni, Oficiul *****, Iordan Cristian, împotriva sentinței Judecătoriei Căușeni, sediul *****, din 11 mai 2026, casează parțial sentința Judecătoriei Căușeni, sediul *****, din 11 mai 2026, în partea individualizării pedepsei, rejudecă în această parte cauza și pronunță o nouă hotărâre prin care îi stabilește lui Makaryan Taron, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Codul penal, pedeapsa de 3 (trei) ani de închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Respinge ca neîntemeiată solicitarea procurorului privind expulzarea lui Makaryan Taron după executarea pedepsei.

Termenul de executare a pedepsei se calculează din momentul reținerii lui Makaryan Taron.

În rest sentința se menține fără modificări.

Decizia este executorie din momentul pronunțării, însă poate fi atacată cu recurs în Curtea Supremă de Justiție a Republicii Moldova, în termen de două luni de la data comunicării.

Președintele completului
Judecătorul ***Igor CHIROȘCA***

Judecătorul ***Andrei MOCANU***

Judecătorul ***Adrian CLEVADA***